

1. Procedury sprostowania i cofnięcia (art. 10 ust. 2)

Ustawa wdrażająca rozporządzenie (WE) nr 805/2004 w sprawie utworzenia europejskiego tytułu egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (ustawa o wdrożeniu europejskiego tytułu egzekucyjnego) wprowadza następujące przepisy do kodeksu postępowania cywilnego (niem. ZPO):

„§ 1081

Sprostowanie i uchylenie

(1) Wniosek na mocy art. 10 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 805/2004 o sprostowanie lub uchylenie zaświadczenia sądowego składa się do sądu, który wydał dane zaświadczenie. Sąd wydaje postanowienie w sprawie wniosku. Wniosek o sprostowanie albo uchylenie zaświadczenia notarialnego bądź administracyjnego składa się do organu, który wydał dane zaświadczenie. Notariusz albo organ administracyjny bezzwłocznie przekazuje wniosek do sądu okręgowego właściwego dla ich siedziby w celu wydania orzeczenia.

(2) Dłużnik może złożyć wniosek o uchylenie zaświadczenia w ciągu jednego miesiąca. Jeśli zaświadczenie ma być doręczone za granicą, termin ten wynosi dwa miesiące. Termin ten ma charakter ustawowy i rozpoczyna bieg w dniu, w którym nastąpiło doręczenie zaświadczenia, jednak nie wcześniej niż przed dostarczeniem tytułu, do którego odnosi się zaświadczenie. We wniosku o uchylenie należy uzasadnić, dlaczego tytuł został nadany w sposób oczywście bezzasadny.

(3) § 319 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do sprostowania i uchylenia.”

§ 319 ust. 2 i 3 ZPO ma następujące brzmienie:

„§ 319

Sprostowanie orzeczenia

(1) ...

(2) Wzmiankę o sprostowaniu odnotowuje się na orzeczeniu oraz odpisach orzeczenia. Jeśli decyzja o sprostowaniu orzeczenia ma formę określoną w art. 130 lit. b), należy ją zapisać jako odrębny dokument elektroniczny. Dokument ten powinien być trwale powiązany z orzeczeniem.

(3) Na postanowienie o odrzuceniu wniosku o sprostowanie nie przysługuje zażalenie; niezwłocznie po wydaniu postanowienia o sprostowaniu można złożyć zażalenie.”

2. Procedury kontroli (art.19 ust. 1)

Na mocy obecnie obowiązujących niemieckich przepisów postępowania cywilnego dłużnik – zgodnie z zasadą ogólną, a nie tylko w wyjątkowych przypadkach, o których mowa w art. 19 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 805/2004 – jest uprawniony do ubiegania się o kontrolę orzeczenia wydanego w związku z niewniesieniem sprzeciwu wobec wyroku bądź niestawieniem się (por. art. 19 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 805/2004).

a) Wyroki zaoczne i tytuły egzekucyjne

Na mocy § 338 ZPO dłużnik może wystąpić o uchylenie wyroku zaocznego. Taki sam środek odwoławczy można zastosować w przypadku wyroku wydanego w ramach postępowania nakazowego (por. § 700 ZPO w związku z § 338 ZPO). Wniosek składa się poprzez wniesienie zgłoszenia sprzeciwu do sądu, który prowadził postępowanie. Czas na wniesienie zgłoszenia sprzeciwu wynosi dwa tygodnie. Jest to termin ustawowy, którego bieg rozpoczyna się od momentu doręczenia postanowienia. Jeśli odwołanie jest dopuszczalne, postępowanie powraca do etapu sprzed wydania wyroku zaocznego. Na dopuszczalność odwołania nie wpływają powody niezakwestionowania roszczenia przez dłużnika ani jego niestawienia na posiedzenie sądu. Jeśli w przypadkach, o których mowa w art. 19 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 805/2004, oprócz niewłaściwego doręczenia dokumentów wszczynających postępowanie albo równoważnych wezwań do sądu nastąpiły również błędy w doręczeniu orzeczenia (na przykład jeśli w obu przypadkach dokumenty doręczono pod adres, pod którym dłużnik nie mieszkał od dłuższego czasu), sytuacja wygląda następująco: jeśli nie można udowodnić, że wyrok zaoczny lub tytuł egzekucyjny zostały doręczone we właściwy sposób albo jeśli ważność takiego doręczenia podważono na podstawie naruszenia zasadniczych reguł dotyczących doręczania, okres dwóch tygodni na zgłoszenie sprzeciwu rozpoczyna bieg dopiero od momentu, w którym dłużnik faktycznie otrzymał wyrok zaoczny lub tytuł egzekucyjny. Obok tego dłużnik zachowuje w dalszym ciągu prawo do złożenia wniosku o uchylenie orzeczenia. W przypadkach, o których mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (WE) 805/2004, tzn. kiedy dokumenty doręczono w sposób właściwy, lecz dłużnik nie mógł zakwestionować roszczenia z powodu siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, za które nie ponosi żadnej winy, sytuacja wygląda następująco: jeśli przeszkoda zostanie usunięta odpowiednio wcześniej przed upływem terminu na złożenie wniosku o uchylenie orzeczenia, dłużnik może wykorzystać normalne środki odwoławcze, tzn. wnieść zażalenie (zob. powyżej). Na przykład, jeśli dłużnik nie mógł stawić się w sądzie z powodu wypadku drogowego, zazwyczaj w ciągu dwóch tygodni od momentu doręczenia wyroku może sam się odwołać albo wyznaczyć przedstawiciela, który zrobi to w jego imieniu. Jeśli przeszkody nadal utrzymują się po upływie terminu przysługującego na złożenie zażalenia, przepisy § 233 ZPO pozwalają dłużnikowi ubiegać się o przywrócenie postępowania do wcześniejszego etapu. Przepisy te nie ograniczają się do wystąpienia siły wyższej i umożliwiają stronie złożenie takiego wniosku, jeśli nie ze swojej winy nie mogła ona podjąć czynności w ustawowym terminie (lub innych szczególnych terminach). Wniosek o przywrócenie postępowania do wcześniejszego etapu musi być złożony w terminie dwóch tygodni od daty, w której przeszkoda została usunięta. Wniosek nie może być złożony po upływie ponad roku od zakończenia uchybionego terminu. Sąd właściwy do rozstrzygania wniosków o uchylenie orzeczenia (tzn. sąd pierwszej instancji) orzeka w sprawie wniosku, który również należy złożyć w ciągu dwóch tygodni.

Jeżeli dłużnik złożył dopuszczalny wniosek o uchylenie orzeczenia, lecz nie stawił się na kolejnym posiedzeniu, nie przysługują mu dalsze środki zaskarżenia zaocznego orzeczenia o odrzuceniu jego wniosku (zob. § 345 ZPO). Przysługuje mu jednak ograniczone prawo do wniesienia odwołania. Zgodnie z § 514 ust. 2 ZPO w takich przypadkach może on wesprzeć się w swoim odwołaniu na fakcie, że brak stawiennictwa nie był wynikiem niedbalstwa. Ogólne ograniczenie dopuszczalności środków odwoławczych (por. § 511 ust. 2 ZPO) nie ma w tym przypadku zastosowania. Odwołanie składa się poprzez wniesienie pisma odwoławczego do sądu odwoławczego. Odwołanie należy złożyć w ciągu miesiąca; jest to termin ustawowy, który rozpoczyna się w chwili doręczenia orzeczenia w pełnej formie, jednak nie później niż pięć miesięcy od dnia wydania orzeczenia. Ponieważ jest to termin ustawowy, dłużnik może wnioskować o przywrócenie postępowania do wcześniejszego etapu na mocy § 233 ZPO, jeżeli nie ze swej winy nie był w stanie dotrzymać terminu na wniesienie odwołania.

b) Orzeczenia zgodnie z przedłożoną argumentacją.

Jeżeli dłużnik nie stawia się na rozprawę, a sąd – zamiast wydać wyrok zaoczny – na wniosek powoda wyda orzeczenie zgodnie z przedłożoną mu argumentacją (zob. § 331a ust. 2 ZPO), od orzeczenia tego przysługuje odwołanie. Zgodnie z § 511 ZPO odwołanie można złożyć w przypadku, gdy wartość roszczenia przekracza 600 EUR lub gdy sąd pierwszej instancji zezwolił na wniesienie odwołania ze względu na przesłanki o podstawowym znaczeniu (art. 511 ust. 4 ZPO). W kwestii formalnych wymogów dotyczących odwołania oraz prawa do przywrócenia postępowania do wcześniejszego etapu, należy zapoznać się z informacjami podanymi powyżej.

3. Dopuszczalne języki (art. 20 ust. 2 lit. c)

Ustawa o wdrożeniu europejskiego tytułu egzekucyjnego dodała następujące przepisy do ZPO:

„§ 1083

Tłumaczenie

Jeśli od wierzyciela wymaga się dostarczenia tłumaczenia na mocy art. 20 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 805/2004, musi być ono sporządzone w języku niemieckim i poświadczone przez osobę upoważnioną do wykonywania tłumaczeń w jednym z państw członkowskich.”

4. Organy wyznaczone celu nadawania zaświadczeń dokumentom urzędowym (art. 25)

W Niemczech dokumenty urzędowe do celów art. 25 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 805/2004 są dokumentami podlegającymi wykonaniu, sporządzanymi przez notariuszy oraz urzędy ds. młodzieży. Ustawa o wdrożeniu europejskiego tytułu egzekucyjnego dodaje do ZPO nowy § 1079, którym powierza się obowiązki organu wydającego zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego do celów art. 25 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 805/2004 urzędowi, który odpowiada za wydanie odpisu zaświadczenia podlegającego wykonaniu (por. § 724 ZPO). Przepisy te mają następujące brzmienie:

„§ 1079

Właściwość

Zaświadczenia na mocy:

1. art. 9 ust. 1, art. 24 ust. 1, art. 25 ust. 1 oraz
2. art. 6 ust. 2 i 3 rozporządzenia (WE) nr 805/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie utworzenia europejskiego tytułu egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz.U. L 143, s. 15), mogą być wydawane przez sądy, organy lub notariuszy, którzy odpowiadają za wydanie odpisu zaświadczenia podlegającego wykonaniu.”

Zgodnie z § 797 ust. 2 ZPO podlegający wykonaniu odpis aktu notarialnego (a zatem zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego) wydaje notariusz, który jest w posiadaniu samego aktu; jeśli akt ten przechowywany jest przez inny organ, ten organ będzie właściwy. Zazwyczaj akt posiada notariusz, który go poświadczył.

Zgodnie z art. 60 ust. 3 lit. I) książki VIII (Pomoc socjalna dla dzieci i młodzieży) kodeksu socjalnego urząd ds. młodzieży, na który nałożono obowiązek poświadczania dokumentów, jest właściwy do wydawania podlegających wykonaniu odpisów dokumentów dotyczących pomocy socjalnej dla młodzieży. W rezultacie urząd ds. młodzieży, który wydał dokument urzędowy, jest także właściwy do wydawania zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego. Ustawa o wdrożeniu europejskiego tytułu egzekucyjnego wyjaśnia również przepisy poprzez rewizję art. 60 ust. 3 pkt. 1 książki VIII kodeksu socjalnego. W kwestii właściwości do wydawania podlegających wykonaniu odpisów wszyscy niemieccy notariusze oraz urzędy ds. młodzieży mogą z zasady wydawać zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego. Ponieważ w Niemczech jest ok. 8 000 notariuszy i kilkaset urzędów ds. młodzieży, wydaje się, że niewłaściwe byłoby sporządzanie ich pełnego wykazu do opublikowania w Dzienniku Urzędowym. Co więcej, koszt aktualizacji takiego wykazu byłby nieproporcjonalnie wysoki. W chwili obecnej rząd niemiecki wstrzymuje się od przekazania wykazu i zamiast tego przekazuje zawiadomienie do opublikowania w Dzienniku Urzędowym o przepisach wykonawczych określonych w § 1079 ZPO w związku z § 797 ust. 2 ZPO i z art. 60 ust. 3 pkt 1 książki VIII kodeksu socjalnego. Informacja ta pozwala wierzycielom bez trudu odnaleźć organ właściwy do celów art. 25 rozporządzenia (WE) nr 805/2004. Ponadto w znaczącej większości przypadków organem właściwym będzie organ, który wydał dokument urzędowy, jak zostało to już wyjaśnione powyżej. Ostatnia aktualizacja: 30/06/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.